

Nauwe verwanten

Kees van der Hoeven - Architect en oud-voorzitter BNA

De foto van mijn kop bij deze column is verouderd, want ik draag al een tijdje een nieuwe bril. Net als de vorige van het merk Air Titanium en nu niet met dat slimme geweerde scharniertje, maar ditmaal een super lichtgewicht exemplaar waarbij het glas slechts met stiftjes aan het dunne montuur vastzit. Ik liet er speciale dubbelfocus glazen bij maken die na een enkele test uiteindelijk een liggend ovale vorm kregen.

Met de zo opgeruimde blik kijk en lees ik dan ook weer volop, zoals in die nieuwe serie van architectuurjournalist Bernard Hulsman op de achterpagina van NRC Handelsblad. Na zijn gemakkelijke reeks over modes in de architectuur beschrijft hij daar nu onder de titel *Nauwe verwanten* de vaak opvallende overeenkomsten tussen bepaalde gebouwontwerpen. "Beter goed gepikt dan slecht ontworpen" zei mijn leermeester altijd, maar het is inderdaad soms schokkend om te zien hoe ver architecten gaan in het bij elkaar afkijken. Zelf verzamel ik al jarenlang de opvallendste voorbeelden van deze 'beeld-broertjes' en ik stuurde mijn hele serie meteen aan Bernard op.

Een van de bekendere is de vergelijkbare opzet van het niet uitgevoerde ontwerp voor de Amsterdam Arch van

Pi de Bruijn en het enorme CCTV complex in Beijing van de hand van OMA. Maar leg voor de lol ook maar eens de spiraalbeelden van het Mobiushuis in het Gooi van Ben van Berkel en die van het Posbank Paviljoen van Bjarne Mastenbroek naast elkaar. Of de uitkragende brandweerkazerne in Amstelveen van Fons Verheijen en het bijkans zwevende Kinzokantoor in Ede van Snelder Architecten. En als je dacht dat het spectaculaire nieuwe gebouw voor Unilever in Rotterdam - die langgerekte doos op pootjes van JHK Architecten - echt origineel is, bekijk dan ook eens de kunstacademie in het Canadese Toronto naar ontwerp van William Alsop.

Natuurlijk gebeurt het wel dat ontwerpers bij toeval dezelfde ingeving krijgen, maar het is waarschijnlijker dat het zien van het goede voorbeeld architecten inspireert tot een eigen variant op datzelfde thema. Iemand als Le Corbusier was daar bijvoorbeeld heel sterk in; de structurele opzet van Corbu's Villa Garches blijkt een getrouwe kopie van Palladio's Villa Foscari (La Malcontenta). Maar in dit geval zeer vakkundig gedaan en met een volstrekt nieuw en eigen gezicht. En zelf ontkom ik er natuurlijk ook niet aan. Bepaalde oplossingen van collega's maakten dermate indruk dat ze op de meest onverwachte momenten in mijn eigen ontwerpen weer opduiken...

Toch komt het voor dat je aan een opvallende gelijkenis in het geheel niets kunt doen. Zo heb ik een naamgenoot die regelmatig in het nieuws opduikt en in de Zaanstreek zeg ik daarom altijd als ik me voorstel: "Ik ben Kees van der Hoeven - niet van Ahold", waarop de vaak onderkoeld humoristische Zaankanter repliceert: "Dat hadden wij al wel gezien."

Maar ik werd pas werkelijk met stomheid geslagen toen ik in een advertentie voor Business News Radio de meest recente en gedetailleerde foto van mijn naamgenoot onder ogen kreeg. Hij droeg exact, maar dan ook exact dezelfde bril. Mijn bril dus, die de opticien op mijn persoonlijke aanwijzing had ontworpen...

kavander@xs4all.nl ▲

Leestip:

De Krul en andere modes in de architectuur,
Bernard Hulsman, Prometheus Pers, 2005,
ISBN 90-46604-99-6